

Training & Seminar

:: ความผิตวินัยทางงบประมาณและการคลัง ::

รายละเอียด โครงการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ความผิตวินัยทางงบประมาณและการคลัง ณ ห้องที่ 5 ห้องปรีดี เกษมทรัพย์ (LT.2) ชั้น 3 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 เวลา 10.30 - 12.00 น.

กำหนดการ

8.30-9.00	ลงทะเบียน
9.00-9.15	พิธีเปิด กล่าวรายงานโดย ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร. กัญชัย จงจักรพันธ์ คณบดีคณะนิติศาสตร์ ดร. สมร ตันติเวชกุล นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
9.15-10.15	ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "บทบาทหน้าที่ของนักวิชาการในมหาวิทยาลัย" โดย ดร. สมร ตันติเวชกุล นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องจัด เศรษฐบุตร (LT.1) ชั้น 1
10.30-12.00	"ความผิตวินัยทางงบประมาณและการคลัง" รองศาสตราจารย์ ดร.อรพิน ผลสุวรรณ รมยารูป ห้องที่ 5 ห้องปรีดี เกษมทรัพย์ (LT.2) ชั้น 3

สาระสำคัญ

การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ความผิตวินัยทางงบประมาณและการคลัง" มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้
 สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ความผิตวินัยถือเป็นส่วนหนึ่งของการ ตรวจเงินแผ่นดิน โดยเนื้อหาของหน่วยงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งอาศัยกฎหมายฝรั่งเศสเป็นพื้นฐานในการอธิบายนั้น ปรากฏใน website ของ (www.intosai.org) วัตถุประสงค์ของการตรวจเงินแผ่นดินที่สำคัญดังนี้

1. ไม่มีผลทางการลงโทษ ในกฎหมายการตรวจเงินแผ่นดินมีเพียงโทษปรับจากฐานเงินเดือนเท่านั้น จะเห็นว่าความผิตวินัย โดยเฉพาะจะปรากฏในกฎหมายฝรั่งเศสและกฎหมายบางประเทศของทวีปแอฟริกาที่ได้รับอิทธิพลจากภาคพื้นยุโรป เมื่อปรากฏโทษเป็นโทษที่แน่ชัดก็ให้ส่งไปให้ตำรวจในการจัดการต่อไป
2. ปฏิญาณสาขากว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินที่มาจาก Intosai ซึ่งใช้เฉพาะใน ประเทศฝรั่งเศสนั้น เริ่มแรกเกิดขึ้นในครั้งที่ 9 พ. ศ. 2520 ณ กรุงลิมา (Lima) ประเทศเปรู (Peru) โดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้นจะเป็นหน่วยงานช่วยฝ่ายปกครองในการตรวจ เงินของแผ่นดินแต่ไม่มีหน้าที่โดยตรงในการปราบคอร์รัปชัน

หน้าที่หลักของการตรวจเงินแผ่นดิน

1. ตรวจสอบการจ่ายเงินแผ่นดิน
2. สร้างความคุ้มค่าในการใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานราชการ เพื่อให้เกิด performance audit

รูปแบบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน มี 3 รูปแบบ

1. การบริหารแบบคนเดียว เกิดขึ้นในทวีปยุโรป
2. ดำเนินการโดยคณะกรรมการ (Board) มักจะเกิดขึ้นในทวีปเอเชีย
3. ดำเนินการโดยศาล (Supreme audit institution) เกิดขึ้นในบางประเทศในทวีปยุโรป เช่น โปรตุเกส กรีซ เป็นต้น

ทั้ง 3 รูปแบบนั้นประเทศใดจะใช้ในระบบใด มักขึ้นอยู่กับว่า ฝ่ายนิติบัญญัติมีความเข้มแข็งมากน้อยแค่ไหน หากฝ่ายการเมืองมีความเข้มแข็งเช่นของสหรัฐอเมริกาจะใช้ การบริหารแบบคนเดียวเป็นหลัก แต่สำหรับประเทศฝรั่งเศสนั้นฝ่ายนิติบัญญัติมีความเข้มแข็งจึงใช้รูปแบบที่สามเป็นการดำเนินการโดยศาล

รูปแบบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่สำคัญตามกฎหมายฝรั่งเศส มีลักษณะเด่น ดังนี้

1. ต้องเป็นเอกเทศในทางศาล Independence supreme audit
2. ไม่ต้องขึ้นตรงต่อใคร
3. สมาชิกต้องได้รับความคุ้มครอง มีความเป็นอิสระในการทำงาน
4. มีความเป็นกลางในการตรวจสอบด้านการเงิน

จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ ทำหน้าที่ เหมือนกับคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยมีความเป็นอิสระในการตรวจสอบบัญชี และ ไม่มีบทบาทในทางอาญาเพราะเป็นเพียงผู้ให้ความเห็นทางการตรวจสอบแก่หน่วยงานนั้น ๆ เท่านั้น

คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินคือ ต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีความคิดเป็นอิสระ มีเงินเดือนในสัดส่วนที่เหมาะสม

การรายงานการทำงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต้องรายงานโดยตรงต่อรัฐสภา เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นกฎหมายมหาชน จึงมีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นอิสระ ในรายงานนั้นต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณชน โดยสื่อมวลชนอาจนำเอาข้อมูลจากรายงานนั้นเพื่อมาเผยแพร่ต่อไป

สาระสำคัญของรายงานประจำปีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

1. มีความเที่ยงตรง
2. กำหนดสาระสำคัญเท่าที่จำเป็นเท่านั้น
3. ใช้คำที่ง่ายต่อความเข้าใจ
4. มีข้อคิดเห็นของหน่วยงานรับตรวจ ไม่ใช่มีลักษณะเป็นการโต้ตอบกัน
5. มีการตรวจสอบทางภาษี

ข้อสังเกตในรายงานประจำปี ต้องไม่เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า แต่ในรายงานนั้นต้องมีความเป็นกลางในการแสดงความคิดเห็นคล้าย ๆ กับคำพิพากษาของศาล

รูปแบบของศาลที่ทำหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินของประเทศฝรั่งเศส มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1. ศาล (LA COUR DES COMPES) จัดตั้งขึ้นโดยจักรพรรดินโปเลียนของฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1807 ทำหน้าที่ตรวจสอบการเงินของรัฐโดยไม่มีอำนาจในการลงโทษ
2. ศาลวินัยงบประมาณและการคลัง (LA COUR DE DISCIPLINE BUDGETAIRE ET FINANCIERE) ก่อตั้งขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ในปี ค.ศ.1948 ทำหน้าที่ช่วยศาลบัญชีในการตรวจสอบ

โดยสถานที่ตั้งทั้งสองศาลจะอยู่ที่เดียวกัน เพื่อสะดวกในการทำงาน

การทำงานของศาลวินัยงบประมาณและการคลัง

1. เมื่อรับเรื่องมาแล้วให้ותרณ์ไปยังศาลปกครองสูงสุด
2. เป็นการทำงานเฉพาะในเรื่องการเงิน การคลัง
3. จัดตั้งขึ้นมาเพื่อลงโทษเฉพาะผู้สั่งจ่าย

เมื่อพบความผิดก็จะส่งเรื่องต่อไปให้อัยการ แต่การทำงานดังกล่าวเป็นการทำงานในลักษณะปราม ก็เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีวินัยทางการเงินและการคลัง มากกว่าที่จะใช้วิธีลงโทษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในระบบกฎหมายไทย

จากสาเหตุที่มีความต้องการให้มีการปฏิรูปการเมืองในปี พ.ศ. 2535 ทำให้เกิดแนวคิดให้มีการปฏิรูป ระบบการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นมาในเวลานั้นเป็นต้นมา ต่อมาได้นำมาบัญญัติไว้เป็นส่วนหนึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เมื่อมีการยึดอำนาจการปกครองโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้มีการออกประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้มีการออกประกาศการปฏิรูป ฉบับที่ 12 ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้คงการบังคับใช้บทบัญญัติในส่วนที่ 1 หมวด 1 จนกว่าจะมีการประกาศเป็นอย่างอื่น และให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2549 พ้นจากตำแหน่งให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2549 คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่า จะมีประกาศเป็นอย่างอื่น และการใดที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

จะเห็นว่าในปัจจุบันนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินยังไม่มีความพร้อมในการจัดรูปแบบที่เป็นอิสระ อาจถูกฟ้องร้องได้ ดังนั้น สิ่งทีคาดหวังในอนาคตของสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินของไทย ต้องมีหลักประกันความเป็นอิสระในการทำงาน ต้องมีความมั่นคงในการทำงานและทำงานสอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักประกันในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐคือแม้จะปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะในงานด้านงบประมาณและการคลัง ก็ให้เจ้าหน้าที่ทำเป็นหนังสือเพื่อเป็น หลักฐานการปฏิบัติงาน หากถูกตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่ง แนวคิดดังกล่าวได้เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศฝรั่งเศสและ ดร . ปวย อึ้งภากรณ์ ได้นำ หลัก การดังกล่าวมาใช้ในข้อบังคับของหน่วยงานราชการไทยตั้งแต่ปี พ . ศ. 2502 เป็นต้นมา

การนำผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมฟังการสัมมนามาใช้ในการปฏิบัติงาน

1. นำมาจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของกลุ่มงาน เพื่อใช้ในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ เอกสารประกอบการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติและนิติที่เกี่ยวข้อง เขียนบทความ
2. นำมาใช้เป็นข้อมูลไว้ให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา และบุคคลในวงงานรัฐสภา

.. เอกสารประกอบ

-

.. ผู้เข้าร่วม

นายทองพงศ์ ปิ่นอนงค์

นิติกร 6

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
Webmaster: บุชราภรณ์ อัครนิธิยานนท์